

Opsummering og vigtige begreber – del 2

Baseret på siderne 176-194 i kapitel 6

Når du har læst kapitel 6, er målet at du kan

- redegøre for udviklingen i antal gennemsnitsfødsler og gennemsnitsalder for førstegangsfødsel for danske kvinder gennem de seneste 50 år
- angive hvilke konsekvenser ovennævnte udvikling har for Danmark og for den enkelte kvinde
- forklare ord fertilitet
- angive mulige årsager til nedsat fertilitet blandt kvinder og mænd i forhold til at 15 % danske par får diagnosen ufrivillig barnløshed
- give eksempler på hormonforstyrrende stoffer i vores omgivelser og forklare hvordan de kan påvirke fosterudviklingen navnlig blandt drengebørn
- redegøre for hvad man forstår ved insemination i forbindelse med fertilitetsbehandling
- redegøre for de fem trin i reagensglasmetoden (IVF): Hormonbehandling, ægudtagning, befrugtning, cellevækst og opsætning
- redegøre for de to overordnede formål med fosterdiagnostik
- redegøre for de forskellige metoder: Ultralydsscanning, nakkefoldsscanning og doubletest
- forklare hvad man forstår ved trisomi 21
- redegøre for udviklingen i antal børn som fødes med trisomi 21 gennem de seneste 20 år hvor man siden 2004 har tilbudt fosterdiagnostik til alle gravide i Danmark
- forklare hvad man forstår ved en moderkagebiopsi og fostervandsprøve, og hvornår disse metoder tages i anvendelse
- forklare hvad man forstår ved et kromosomkort og hvordan det frembringes. Desuden redegøre for hvad man kan påvise ud fra kromosomkortet ved brug af elektronmikroskopi
- forklare hvad man forstår ved et kromosomarray og hvilke fordele denne metode har i forhold til et kromosomkort
- forklare hvad man forstår ved DNA-diagnostik og hvilke forældrepar som vil kunne få denne metode tilbudt i forbindelse med en graviditet
- redegøre for sygdommen Huntingtons sygdom, herunder hvilken alder den udvikler sig i
- redegøre for det dilemma man har som forældre, ved at lade et foster undersøge for Huntingtons sygdom selvom man kan vælge en abort
- forklare hvad man forstår præimplantations genetisk diagnostik (PGD) og hvordan metoden udføres – også kaldet ægsortering
- angive fordele og ulemper ved brug af PGD fremfor moderkagebiopsi ved mistanke om en bestemt genetisk sygdom.

Begreb	Egen forklaring
Fertilitet	
Ufrivillig barnløshed	
Nedsat sædkvalitet	
Hormonforstyrrende stoffer	
Kunstig befrugtning	
Insemination	
IVF-behandling (reagensglasmetoden)	
Fosterdiagnostik	
Ultralydsscanning	
Nakkefoldsscanning	
Doubletest	
Trisomi-21	
Moderkagebiopsi	
Fostervandsundersøgelse	
Kromosomkort	
Kromosomfarvning	
Kromosomarray	
DNA-diagnostik	
Huntingtons sygdom	
PGD - ægsortering	